

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Pittreich jó szive.

Debreczen, június 22.

Bécsben még mindég ülésezik a delegáció. Az albizottságok különféle-segei intézik el a költségvetéseiket és folyó ügyeiket.

Mielőtt a delegációs ülések megkezdődtek volna magyar politikai körökben ugyancsak sok szó esett, hogy így amugy, ilyen meg amolyan támadásokban lesz része az ország két ellenségének Agenor grófnak, a ravasz diplomatának és Pittreich lovag hadügyminiszternek.

Szó sincs róla mindkét politikus kikapta a maga jussát, habár nem a megállapított és előre hangoztatott módozatok keretében, de azért elég volt nekik ez a vereség is. A támadásoknak lett is egy kis eredménye.

Mint akkor a tudósítások jelezték „Pittreich lovag minden tekintetben készséggel állott a magyar delegátusok rendelkezésére.“ Ebben is, abban felvilágosításokat adott, ígéreteket tett, a melyek beváltását egyébként a közel jövőben helyezte kilátásba.

Az elért eredmények fejében Magyarországának milliókat kellett adnia. E horribilis összegből természetesen a hadseregé a nagyobbik rész, mert Pittreich — mint ismeretes — a saját szakállára tett megrendeléseket Magyarország terhére. Ez volt az ok főleg, a miért kikapott.

Pittreich erre, hogy a kedélyeket lecsillapítsa, elevenére tapintott a magyar politikának.

Jól ismerte, hogy mi fáj a magyarnak. Tudta, hogy a magyar szóért a magyar hazában a magyar súlyos pénzeket fizet. Kapóra jött tehát az az interpelláció, a mely a kaszárnnyak magyar felírását célozta. Ezt persze Pittreich „jogosnak“ találta és kijelentette, hogy úgy lesz, a hogy mi, magyarok kívánjuk.

És mit tett a ravasz lovag! A nélkül, hogy valaki gondolt volna arra, hogy egyhamar lesz a magyar felírásból valami, — a magyarországi hadtestparancsnokságok táviratot kaptak, a melyben elrendeli a közös hadügynök, hogy tüstént lássák el az összes katonai épületeket magyar felírással.

Pittreich lovag persze van olyan fiu, a ki nem tesz ilyesmit ingyen. — Ugyancsak kitérta a hadsereg zsákját és a jó magyar delegátusok beleszórta a csengő aranyakat.

Ne higgye azonban senki, hogy Pittreich „smucig“. A milliókért a felirási vivmányt megtette még valamivel. Ez már aztán a magyar iparosokat is érdekli. A hadsereg részére történő szállításokra nézve ugyanis meg egyezett a magyar delegátusokkal, — hogy Magyarország a kvóta arányában részesedjék az anyag eladásban.

Node ezt is úgy kell értelmeznünk, hogy habár a kvóta arány elég nagy lesz, mégis úgy áll a dolog, hogy a hadseregi szállításokban nem a magyar, hanem az osztrák ipar fogja zsebre vágni a nyereséget.

Szóval kaptunk vivmányt katonáéktól, de nincs benne köszönet. Mézes madzag akart lenni, de keserű az ize, mert az osztrák, osztrák marad s a mit egyik kezével adna, (már nem ad) a másikkal visszaveszi.

— a — r.

Vay Ádám.

A Debreczeni Független Újság eredeti tárcája.

A kuruc kornak egy kimagasló alakjáról, Vay Ádámról szól ez az írás. Még pedigriglen abból az alkalomból, hogy a kuruc hamvait az idegenből hazaszállították az édes szülőföldre. Vay Ádám, Rákóczi Ferenc marsallja volt. Künn halt meg Németországban száműzetésben. Századok múlva kerültek haza hamvai a szomszédos szabolcsmegyei Vaja községbe.

A szent hamvakat nem temették el, mert a magyar kormány hatalmas emléket akar állítani a híres kurucnak, a ki annyi sok csatában verte meg kegyetlenül az osztrák armádiát.

Hogy ki volt Vay Ádám arra álljanak itt a következők:

Vay Ádám születésének helyét és idejét „szomorú rabságában írt verseiben“ a következőleg ismerteti:

Vitéz Rákóczy György Erdély fejedelme
Mikor nem nyughatna Lengyelek sérelme
Munkács táját dullya a lón nagy veszedelme
Akkor született ez keserves elme.
A zöldellő Pünköszt virágzó hónapján
Holnap folyásának azon negyed napján

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavvas ásványvíz erre a legbiztosan óvó szer. Először az I-sőrendű természetes szénsavvas nátrontartalmú ásványvizet a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másféltéresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is elcsóbb, hogy az ÁGNES-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskiszolgálás. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. (8.)

ÁGNES-

FORRÁS-t, mely ideges gyomorhaj, légső, tudós gyomor- és bélihurut, csontlágylás, vesedős hólyagbántalmak eseteiben 26 óv óta kitűnő eredményt nyel használtatik és ragályos betegségek, mint typhur, cholera megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-forrás vízzel éltek,

és ez bizonyítja, hogy milyen jól ósmerte Vay Ádám már akkor a németet. Midőn ugyanez időtájt gróf Pálffy

Kedvelt borviz!

Részének e napnak nyolcadik óráján Nemzetsége földén lőn világra Vaján.

Ugyanezen versében értesít bennünket továbbá, hogy Vaján nem keresztelheték meg, mert ott már akkor dult a tatár, meg a lengyel s szülei (Vay Péter és Zoltán Anna) vele együtt Szöllős városára menekültek, hol keresztviz alá tartatták.

Panaszkodik a későbbiekben, hogy tanulnia a magyar ifjúságnak a háborus időkben sehol sem lehetett és dióhéjban leírva az akkori idők összes borzalmait, örvendezve említi, hogy végre nagy nehézségek leküzdése után Eperjesre jutott, ahol magát tanulmányaiban kiképezhette s végül a következő bölcs tanács csal fejezi be verseit:

Ez legyen Vayak néktek Regulátok
A Görög ABC-ét ha nem szavaljátok
Csak a rendes számnak tizét számláljátok
Nem lesztek olyanok, minémük valátok.

Igy felnevekedvén Vay Ádám, mint-hogy azt II. Rákóczy Ferenc naplója bizonyítja. már a szabadságharc kezdetével annyira birta az összes magyar nemeség osztatlan bizalmát, hogy a fejedelem már a szabadságharcot előkészítő munká-

latokba is belevonta, miért is már II. Rákóczy Ferenc első bécsujhelyi fogságát is osztania kellett, a hol a fentemlített verseket írta.

Később mint a „Kurucz Király“ törhetetlen hive, mint Munkács várának parancsnoka, a hajduk főkapitánya Békés és Máramaros megyék főispánja, Szarvaskő várának örökös ura, a testőrcsapatok főparancsnoka és II. Rákóczy Ferenc udvari marsallja küzdötte végig a szabadságharcot.

A szabadságharc alatt és a szatmári békét megelőző idők alatt tanusított magatartására világitást vet a kurucz nóta, melybe a következőben élt Vay Ádám:

Mondá Ádám Bercsényinek
Ne higj bátyám a németnek
Megirja az a levelet
Mint a kerek köpenyeget
Pecsetét is nyomat rája
Mint a holdnak karimája
De nincson benne semmi virtus
Verje meg a Jézus Krisztus.

Luegerék megint szemtelenkedtek.

Barabás mandátuma.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, június 21.

A magyar politika színhelye most Bécs. Ott ma ismét elhangzott a jelszó:

— Los von Ungarn!

A delegációk albizottságai ma folytatták üléseiket.

Igen érdekes, hogy a király e hó 26-án és 27-én d. u. 5 órakor ebédet ad a delegátusok tiszteletére. A meghívókat ma kézbesítették a Bécsben időző magyar politikuskoknak.

Tudósításunk a következő:

Ülések.

A magyar delegáció zárszámadási bizottsága ma délelőtt 10 órakor ülést tartott, melyen jelen voltak Wekerle miniszterelnök, dr. Plenner Ernő, a közös számszék elnöke és a szakelőadók, a zárszámadásokat dr. Nagy Emil ismertette.

Az egyesült albizottságok ma d. u. 4 órakor tartanak ülést. Ezután a delegáció 3 napon keresztül nem tart ülést. Folyó hó 25-én, hétfőn délelőtt 10 órakor a magyar delegáció plemáris ülést tart.

Barabás mandátuma.

Egy újságíró előtt Justh Gyula Barabás mandátuma dolgában a következő nyilatkozatot tette:

— Felolvasta a képviselőház naplójába tett elnöki kijelentést, a mely szerint felhívja a képviselőket, hogy akik kettős mandátumot bírnak, nyilatkozzanak 8 napon belül. Ez az idő június 18-án telt le. Barabásnak Bécsben június 17-én kelt levele csak 18-án lett postára téve és 19-én érkezett Budapestre. Ezután felolvasta a házszabályok erre vonatkozó részét és kijelentette, hogy az ügyet az összeférhetetlenségi bizottsághoz utasította.

Az osztrákok ellenünk.

Bécsből jelentik: A mező és erdő gazdasági érdekek védelmének központja ma Auersperg Károly herceg elnöklete alatt értekezletet tartott. A napirenden az osztrák ipar védelmére Magyarországgal szemben alkalmazandó rendszabályok kérdése és e monarchia két állama gazdasági viszonyának újból való szabályozása volt. Ezen az értekezleten a leggyalázatosabb

esászári tábornok levélben megkereste s tudtára adta, hogy ha beleegyeznek a szatmári béke pontozataiba, a császári kegyelem visszahelyezi őt birtokaiba s nem lesz bántódása, Vay Ádám azt válaszolja — tudja meg kigyelmed, hogy Vay Ádám nem volt bajszatlan gyermek, mikor II. Rákóczy Ferencz Ő Felségének hűségét esküdött. (Vay Ádám levelei a berkeszi levéltárban).

Igy történt aztán, hogy a szatmári békét megelőzőleg a vajai várban tartott béketárgyalás eredményre nem vezetvén, Vay Ádám II. Rákóczy Ferenczel és Bercsényivel együtt menekülni volt kénytelen.

II. Rákóczy Ferencz naplójában erre vonatkozólag a következő sorokat találjuk: „Bercsényit és Vay Ádámot pedig magammal kell vinnem, mert ezek nem olyanok, kik bármily feltétel alatt is megadnák magukat.”

Végső napjait Vay Ádám Danzigban

kifakadásokat hallatták az osztrák iparlovagok Magyarországgal szemben.

Határozati javaslatot nyújtott be Hohenblum lovag a magyar ipari cikkek bojkottálására. A javaslatot elfogadták.

Ezután dr. Porzer Bachle és Bielohlavek az ismert magyarfalók beszéltek.

Bielohlavek szerint Magyarországot mindent elkövet, hogy eredetére ne cáfoljon rá, hiszen rabló hordák voltak ezek, melyek annak idején Árpád vezetése alatt meghódították Magyarországot és ezt a nemes művet a magyarok mind e mai napig nem felejtették el. Természetes ez már nem abban a formában történik, melyet egykor Árpád és később Rózsa Sándor szükségesnek tartottak. A rablóhadjáratot ma a zsarolás váltja fel. A magyarok azt mondják, hogy az a faktor, akitől valamit elragadhatnak, már talán nem él sokáig, zsarolják ki tehát tőle azt, amit zsarolhatnak. Mi nem fogjuk a magyar színészeket Bécsből kirugni; a cigányokat is nyugodtan tovább cincogtathatjuk.

De megvédelmezzük hazai iparunkat; nem veszünk magyar lisztet, nem iszunk magyar bort, a husneműeket Romániából hozzuk, még ha így drágább is lesz a dolog. Vagy bűnbánóan megtörik az a társaság, vagy elhangzik az a kiáltás: Los von Ungarn! Ki velük!

A hős kurucot hazahozták.

Vay Ádám hamvai itthon.

— Saját tudósítónktól. —

Nyiregyháza, jun. 21.

Vay Ádámot, Rákóczi vitéz és hies hadvezérét tegnap vitték haza a danzigi temetőből a szabolcsmegyei Vajára, a Vay grófok ősi fészkebe. Meghatóan szép ünnepség keretében adták át a vitéz kuruc holttestét a magyar anyaföldnek. A gyászszertartáson képviseltette magát a kormány, ott volt ezenkívül Szabolcsmegye lelkes és hazafias közönsége.

A messze Németországban, Danzigban porladott hamvak haza szállításáról tudósítónk a következőket jelenti Nyiregyházáról:

A Rákóczi szabadságharc hősei közül a véletlen folytán a magyar föld legelőször Vay Ádámnak adott helyet.

A danzigi száműzetésben elhalt kuruc generális hamvait tudvalevőleg a

nagy nyomorban töltötte a mint azt özevgyének Vay Annának, Vay László kurucz brigadérosához s Vay Ádám öcséséhez irt, a berkeszi levéltárban található levele bizonyítja, melyben arra kéri, hogy őt megsegítse és hazatérhetését kieszközölje.

Vay László részére a szabadságharc elnémulása után, amint azt a berkeszi levéltárban található gyűjtőbizonyítva, rokonai nagy összeget gyűjtöttek, az osztrák hatóságok megvesztegetésére, a mi által legalább szinleg ismét visszafogadtattott a császári kegyelembe. Azonban a hős ezt nem fogadta el, hanem kinn maradt a száműzetésben és Danzigban halt meg.

A magyar szabadsághóstól Danzigban a német nemzet nevében a kormányzó és a helyőrség tisztikara bucsuzott el, itthon pedig élén a főispánnal Szabolcsvármegye törvényhatósága és a vármegye hajduiból álló diszörséggel fogadta.

király parancsára a magyar kormány megbízásából most szállította haza az e célra kiküldött bizottság, mely miután a tetemek Danzigban a német kormány által a helyőrségi templomban a kormányzó és a helyőrség tisztikara által ünnepi istentisztelet kíséretében kiadattak, tegnap délután 2 órakor érkezett velük Szabolcsvármegye székhelyére Nyiregyházára, majd pedig a megye itt csatlakozott törvényhatóságának és számos résztvevőnek kíséretében ma reggel 10 órakor a szabadsághős nemzetségszékére földére Vajára.

A vonatból kiemelt koporsót a megérkezés után a vajai vasuti állomáson ravatalra helyezték. A koporsót a megye várnagyának vezénylete alatt a megyei hajduk diszörsége és fehérbe öltözött vajai leányok vettek körül, kik közül Vay Mariska Vaja község nevében gróf Vay Gábor főispán pedig Szabolcsvármegye közönsége nevében koszorút helyeztek a koporsóra.

Ezután a vajai ev. ref. lelkész imát mondott. Majd nemzeti színű szalaggal díszítve hat vajai legény a családi sirbort hoz vitte a koporsót, ahol Révész Kálmán kassai ev. ref. esperes nagyhatású ünnepi beszéde és Görömbey Péter a felsőszabolcsi egyházmegye ev. ref. esperesének hazafias imája kíséretében lettek a hamvak ideiglenesen elhelyezve.

A végleges ünnepélyes elhelyezés csak akkor lesz, ha a vajai ev. ref. egyház által felajánlott díszsirhely és a kormány által felállítandó turulmadárral díszített emlékoszlop elkészültek.

Az ideiglenes temetés mindazonáltal nagyszerű és igazi magyar gyász szertartás szerint folyt le.

A kormány képviselőjében Romy Béla miniszteri tanácsos jelent meg. Ott volt Holló Barnabás szobrász is, akit a kormány által felállítandó turulmadárral díszített emlékoszlop felállításával bízott meg.

Az ünnepélyen a nyiregyházi városi dalegylet Lautroch Alajos karmester vezetésével igen szép hazafias dalokat énekeltek. Jász-Nagy-Kun-Szolnokvármegye közönsége a következő táviratot intézte Vajára gróf Vay Tihamérhez: „Néhai nagyszerű ösük, boldog emlékezetű hazánkfia Vay Ádám hamvainak a hazaföldjére való elhelyezése alkalmából lefolyó gyászünnepre szóló meghívást hazafias tisztelettel köszönjük. Küszöbön álló közgyűlésünk miatt vármegyénket azon nem képviselhetjük. De méltóságok gyászünnepélyén lélekben jelen vagyunk, adja a magyarok istene, hogy a nagy hazafi a haza szent földjében békés nyugvó helyet találjon és szelleme azon nagy eszmék diadalra jutását, — a melyeknek hőse és martirja volt — mielőbb megérje.”

Kimentette magát az ünnepélyről Máramarosmegye is.

A végleges temetés tudósítónk jelentése szerint nagyszabású ünnepség követte fog lefolyni.

A régi rend visszatért.

A főispán a bizottságokat megalakította.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen június 21.

Weszprémy Zoltán főispán, amióta állását elfoglalta, egyebet sem tett, mint a törvénytelen kormányzás szülte akadályokat megszüntette és az alkotmányos életet minden vonalon helyreállította.

A közigazgatási életnek főbaja volt, hogy a különféle szakbizottságok a megalakítás miatt nem működtek.

Weszprémy Zoltán a bajokat orvo-

solta azzal, hogy a bizottságokat szervezte. A kir. biztos által kinevezett bizottsági tagok küldetését érvénytelennek nyilvánította. E helyett új bizottsági tagoknak adott megbízást az egyes szakbizottságokba.

A megalakított bizottságok a következők:

Kovács József polgármester javaslatára Debrecen város területén működő *börtönvizsgáló bizottság* tagjainak kinevezte: Szabó Kálmán országgyűlési képviselőt, dr. Fejér Ferencz, Juhász Ignác és dr. Balkányi Miklós ügyvédek, közleg. bizotts. tagokat.

A *lóavató bizottság* tagjai lettek a város részéről, mint becsúsók: Békéssy László, Jóna János, Polgári Márton, pótbecsúsók lettek: L. Nagy Bálint és ifj. Kertész István. — *Allatorvos* lett: Leidl Emil, helyettes allatorvos, Cseh János állami allatorvosok.

A *második lóavató bizottság* tagjai lettek: Udvarhelyi Géza, Jámbor István, póttagok: Kállai Sándor és Kertész János. *Allatorvosok*: Axmann Gyula és Csáky János.

Az *építési bizottság* tagjai lettek az 1906. 1907. és 1908. évekre: Uhlarik Béla üzletvezető, dr. Ujfalussy József kórházi főorvos, Vinnay Géza műszaki tanácsos, Baconszky Vladimir h. üzletvezető, Latinovics Mihály áll. főmérnök és Székely Ferencz a kulturmérnöki hivatal főnöke.

A belügyminiszter pedig a *közigazgatási tanfolyam* vizsgázó bizottságát nevezte ki. Elnöke lett az első bizottságnak Weszprémy Zoltán főispán, helyettese Dr. Czegléd Mihály, a második bizottság elnöke lett Péntes Sándor árvászéki elnök, helyettese Oláh Károly. *Bizottsági tagok* lettek: Csánky Viktor tanfelügyelő, Faust Elek pénzügyigazgató, dr. Körössy Kálmán, Varga Károly, Somossy Béla, Nemes Zoltán, Papp Sándor, Toronyi János.

A bizottságok a közeli napokban megkezdik működésüket.

Kovács Gyula megválasztását megfeleltették.

Lengyel Imre beadványa.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 21.

Weszprémy Zoltán főispán beiktató ünnepi közgyűlésén a megyei közgyűlés többsége az alispáni hivatal ideiglenes vezetésével Kovács Gyula volt országgyűlési képviselőt bizta meg. Weszprémy Zoltán látva azt az óriási nagy lelkesedést, melyet a megye közgyűlési többsége Kovács Gyula személye iránt nyilvánít, meghajolt a bizalom frappáns megnyilatkozása előtt és Kovács Gyula megválasztását határozatilag kimondotta.

Kovács Gyula annak rendje és módja szerint át is vette a hivatalt és pedig a főispán ellenőrzése mellett. Nagy volt tehát a meglepetés a megyén, amikor a tegnapi posta egy felebbezést hozott az alispánhelyettesítés ellen, a felebbezés jogtalannak és törvény ellenesnek mondja az alispánhelyettesítést.

Azt mondja, hogy az alispánhelyettes kinevezése egyedül a főispán jogköréhez tartozik és amennyiben a főispán nem élne ezzel a jogával, akkor van helye a választásnak.

A felebbező: Lengyel Imre, táblai bíró és megyebizottsági tag. Csudálkozunk rajta, hogy Lengyel Imre felebbezését benyújtotta, mert az, ebben az egy esetben céltalan. Míg a felebbezést a bizottságok letárgyalják, azalatt az idő alatt Kovács Gyula már régen megválasztott alispánja lesz Hajdúvármegyének.

Egyébként Lengyel Imrét rokonsági és sógorsági kötelekek fűzik Somossy Béla-hoz s ekként nagyon természetes, hogy rokona érdekében most minden lehetőt megtesz Kovács Gyula ellen.

Kovács Gyulára nézve mindenestre kitűnő ajánló levél a Lengyel Imre felebbezése, mert ebből kézzelfoghatóan kitűnik, hogy Somossy Béla a bukás legszélsebb határán áll!

39-ik gyalogezred jubileuma.

A cusztózzai ütközet emléke.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jun. 20.

Negyven esztendővel ezelőtt Custozza alatt nehéz szerepe volt a Debreczenben állomásozó 39-ik gyalogezrednek. Albrecht főherceg vezérlete alatt, mintegy 82000 ezer ember állott szemben Lamormora olasz fővezér 140.000 emberével. A maroknyi haderő vitézül, elszántan szállott szembe Pulcz ezredes vezénylete alatt az olaszokkal Custozza alatt. A csatáról dicsőséggel hozták haza zászlójukat. A zászlót egy még ma is élő Molnár János nevű debreczeni ember mentette meg.

A 39-ik gyalogezred a csata évfordulóját minden esztendőben megünnepeli. Az idei ünnep azonban fényesebb lesz a szokottnál, mert Vasárnap lesz 150 éve, hogy a 39-ik gyalogezredet megalapították.

Pénteken délután a nagyerdei katonai lövöldében az ezred tisztikara rendez diszlövészetet. E lövészetben egyszersmind a legjobb lövőket 5 értékes tárggyal jutalmazzák meg.

Szombaton délután ugyancsak ott a legénységnek lesz díjazás lövészetére, a melyen kiosztásra kerül az ezred tisztikarának három dija: egy arany és egy ezüst óra, továbbá egy husz koronás arany. De ezen kívül még 18 értékes ajándék is!

Szombaton délelőtt a római kath templomban requiem lesz a Custozza alatt elesettek lelkiüdvéért. Vasárnap délután pedig tábori misézés lesz. A misét dr. Molnár Kálmán helyettes prépost fogja végezni. A tábori mise után az ezredparancsnok rövid beszédet fog intézni a katonákhoz.

Vasárnap délelőtt diszebed lesz a tisztai étkezdében. Ezen az ebéden részt vesz a 39-ik gyalogezred itthon állomásozó tisztikara, a 61-esek teljes tisztikara, a Debreczenben állomásozó ezredek küldöttségileg, valamint a város nevében Szabó Kálmán tanácsnok. A diszebeden részt fog venni Molnár

János debreczeni polgárember is, a ki a zászló megmentésénél érdemelte ki magának a dicséretet.

Vasárnap a legénységről sem feledkezik meg a tisztikar. Több fogásból álló ebédet fog kapni, ezenfelül minden katona egy-egy félliter bort.

Szatmármegye kettéválasztása.

Érmihályfalva az új megyében.

Montsre küldöttség Andrásynál.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jun. 21.

Régi gyűlölködést, viszályt, és bosszúságot akar megszüntetni a kormány azzal, hogy a szomszédos Szatmár megyét ketté vágja.

Esztendőnk hosszú sora óta folyik már ez irányban a tárgyalás, a melynek vége valószínűleg most már rövid idő múlva vége is lesz.

Az érdekes tervről tudósítónk most azt jelenti, hogy gróf Károlyi István montsre küldöttséget vitt fel Budapestre Andrásy Gyula gróf belügyminiszterhez. A küldöttség persze nagykarolyiakból áll, akik a testvér Szatmár Németi várostól minden áron elakarnak szakadni.

Azt óhajtják, hogy Szatmár Németi a most meglévő vármegye egyik részének, Nagykároly pedig a másik résznek legyen székhelye. Gróf Károlyi István ennek az ügynek évek óta lelkes harczosa. Most megérve látja a Szatmártól való szakadás ügyét s ezért igen rövid idő alatt kereszttől óhajtja vinni Szatmármegyének kettéválasztását.

Hasonló irányban dolgoznak a szatmárnémetiek is, független önálló megye akarnak lenni külön főispánnal. Az új megye, melynek székhelye Nagy Károly lesz, — Nyír megye néven szerepelne az ország térképén.

A nagykarolyiak mozgalmához a Debreczenhez közel lévő Érmihályfalva is csatlakozik, mert sehogy sincsennek megelégedve, hogy a messze lévő Bihar megyéhez tartozzanak. Kiszakadni óhajtának Biharból s ez esetben külön járásbírósgot, kir adóhivatalt kapna Érmihályfalva.

Mint nekünk jelentik, Andrásy belügyminiszter jogosnak találta a kérelmet és megígérte, hogy Szatmár megye kettéválasztását elősegíti. Nagyon biznak egyébként a sikerben a karolyiak is, mert Károlyi István gróf minden befolyását érvényesíteni kívánja ez ügyben.

A próbakutak furását megkezdik.

Meg lesz a vízvezeték.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 21.

A „Debreczeni Független Ujság” tegnapi száma száma részletes tudósítás keretében számolt be arról a fontos ülésről, a mely a város vízvezetési ügyének határozottan nagy jelentőségű fordulatot adott.

A tétlenséget most már a komoly munka fogja felváltani,

Mint ismeretes a vízvezeték ügyének végleges megoldására kiküldött bizottság tegnap a próbakutak furására sára beadott ajánlatok közül a Törzs

és Ormai cég tervezetét fogadta el, még pedig azért, mert a tiz próbakut furásánál nem kevesebb, mint 34.000 néhány száz korona különbség van a másik ajánlattal szemben.

Igy tehát már csak formalitások elintézése van hátra, hogy a vízvezeték ügye a komoly munka jegyébe lépjen.

Debreczen város tanácsa a vízvezetési bizottság által beterjesztendő jelentéssel hétfői ülésén fog foglalkozni.

A tanács felhívja a Törzs és Ormai céget, hogy a szerződés megkötése tárgyában 8 napon belül lépjen érintkezésbe Magoss György t. főügyésszel.

A szerződés megkötése után a cég a furáshoz szükséges eszközöket leszállítja Debreczenbe s az ajánlatában jelzett 30 nap elteltével a kutak furását megkezdi.

Ez az idő szeptember elseje lesz. Ettől kezdve a munka szakadatlanul folyni fog a jövő év júliusig. A tavasszal a csövezeték lehelyezése kezdődik meg s a számítások szerint a vízvezeték működése a jövő nyár derekán következik be.

Agyonverte a házigazdáját.

Tragikus perpatvar.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 21.

Véres eseményről ad hirt érmi-hályfalvai tudósítónk. Lakatos György odavaló parasztagda házában történt a tragikus eset, a melynek áldozata Kelemen Sándor háztulajdonos.

Lakatos György a feleségével nem élt valami boldog családi életet. A veszekedés a házastársak között napirinden volt úgy annyira, hogy olykor olykor az egész falu is összecsendült a veszekedés színhelyére. Ilyen alkalomkor Kelemen és hitvese a legválogatottabb szidalmakkal illették egymást.

Igy történt tegnap is. A veszekedés azonban annyira elfajult a házaspárnál, hogy már ökökre is mentek. Lakatos György szörnyű dühös volt a feleségére. Egy botot ragadott, a melylyel kegyetlenül elnászpárgolta a feleségét.

A szerencsétlen asszony jajveszékelésére Kelemen Sándor, a házaspár házigazdája is odasielt. Szép szóval, jó szívvvel csitítgatta a veszekedő feleket. Ez azonban nem használt. Kelemen is szidni kezdte Lakatos.

Az öreg házigazda látva azt, hogy a jó szó nem használ, — közbe lépett a veszekedésnél. Ezt azonban vesztere tette.

Lakatos György a dorongot, mely a kezében volt ütésre emelte. Nem a feleségére sujtott vele, hanem Kelemenre. Az ütés oly erős volt, hogy a szerencsétlen öreg ember koponyatörést szenvedett és nyomban összerogyott.

Kelemen alig egy negyed óra múlva meghalt. A véres esetről a csendőrséget értesítették, a mely a gyilkos lakót letartóztatta.

A bonczolás megállapította, hogy Kelemen halálát az ütés folytán beállott koponyatörés okozta.

Általános a részvét a tisztességes öreg ember iránt, akit egész Érmihályfalva becsült.

A gyilkos lakót a nagyvárad kir. ügyészség fogházába kísérték.

Hirek mindenfelől.

Jótevény egyesület a vidéken. Érmihályfalvai tudósítónk írja, hogy ott Kosuth Lajos asztaltársaság néven jótevény egyesület alakult. Elnökül Üreghy Sándort választották meg.

A gyilkos villám. Szabásból írják: Tegnap délelőtt óriási vihar vonult el községünk fölött. A nagy égháboru alatt a villám több izben lecsapott. Az egyik villámcsapás agyonsujtotta Pap József itteni lakos két lovát. Pap József két fia a mezőről igyekezett haza kocsin a vihar elől. Ezenközben érte őket a villámcsapás. Pap két fiának semmi baja sem történt.

Megölte az unokáját. Deák Anna perszei lakos Zsófia nevű hajadon-leányának gyermeke született. Deákné, hogy leányát a szegénytől megmentse, ennek ellenkezése dacára megfojtotta az újszülöttet és a szomszédja kertjében elásta. Deák Zsófia följelentésére a csendőrség a gyilkos nagyanyát letartóztatta.

Gyilkos férj. Bajáról jelentik: Jánoshalmán Lukács Jánost felesége elhagyta. A férj keresésére indult és a felső szentiványi uton elérte. Mikor közelébe ért, forgópisztolyal ötször rálőtt. A lövések közül három talált. Lukács János nem élgelte meg, hogy felesége összerogyott, hanem elkeseredésében még azután is késsel több szurást ejtett rajta. Az asszonyt önkívüli állapotban a kórházba szállították, férjét pedig a csendőrség letartóztatta.

Milyen alispán kell nekünk?

Mit mondott az államtitkár?

A földművelési érdekek védelmezése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jun. 21.

Dr. Mezössy Béla, földművelésiügyi államtitkár előtt hortobágyi kirándulása alkalmával Balmazújvárosról három nagyszámú küldöttség is jelentkezett, hogy az ottani nyomasztó közgazdasági viszonyok következtében előállott szomorú helyzet lehető és mielőbbi orvoslására kérje fel az államtitkárt.

A küldöttséget Szabó Antal b.-újvárosi ref. lelkész vezette az államtitkár elé. Szabó részletesen előadta a már-már türelhetlen viszonyokat. Kiemelte, hogy az ottani lakosság földbérleteket, a munkás és gazdasági viszonyok javítását kéri és várja, hogy a nép kivándorlása és pusztulása megakadályozható, megélhetése pedig biz-

tosítható legyen. Biznak a mai kormányban és remélik, hogy igazságos követelésük Darányi és Mezössy részéről kellő támogatásban fog részesülni.

Mezössy államtitkár megköszönte a küldöttség szónokának mélyreható fejtegetéseit s a küldöttség tagjainak megjelenését. A kormány tagjait legfőbbképen a földművelésiügyi kormányt élénken foglalkoztatja az alföldi nyomasztó gazdasági helyzet gyökeres megjavítása.

Kijelenti, hogy megszivleli a halottakat és gyorsan fog cselekedni. A kormány programja a közgazdasági viszonyok kedvező alapra fektetését elsődrendű célnak minősítette és ezt erős kézzel megvalósítani igyekszik. Legyenek bizalommal, minden lehető el fog követni a nép érdekében. A mi speciálisan mostani kérelmeket illeti, ezt az allspán utján kell felterjeszteniök. Ugy tudja, hogy most az alispáni szék üresedésben van, de ideiglenesen abban olyan kiváló férfi ül, mint Kovács Gyula, a ki a vármegye földmivelő népének, közgazdasági és munkás viszonyainak lelkiismeretes és gyakorlati ismerője. Igyekezzenek őt az alispáni székbe feltétlenül bevinni. Ez nemcsak politikai; de erkölcsi kötelessége is a megyének.

A kormányban és neki mint földművelésiügyi államtitkárnak szüksége van arra, hogy a gazdasági és földművelési viszonyokról correct, megbízható és lelkiismeretes értesüléseket nyerjen. Ezt a megyénél az alispántól fogja megtudni.

Ily indokoktól vezérelve ajánlja Kovács Gyulát nemcsak Balmazújváros de az egész megye birtokos, bérlő és földmivelő közöségének pártfogásába és jóindulatába.

1 korona 1 óra

a „Debreczeni Független Újság“ naponta (hétfőn is) a legkorábban megjelenő lap.

Ingyen kapja

minden előfizető a december hónap elején megjelenő 320 oldalra terjedő nagyalaku **ozimtárral ellátott képes naptárunkat.**

Uj előfizetők csak akkor kapják ingyen a naptárt, ha $\frac{1}{2}$ év óta előfizetők.

14 napig bárkinek mutatóny-számmal szolgálunk.

Vidékre 1 K. 50 fill. egy óra.
Telefon szám: 18. és 339.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8-12 d. u. 2 ó. 6. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 sz. a

Adományok Hitesí Lajosnak.

A Debreczeni Független Újság tegnapi számában megjelent cikk, a mely Hitesí Lajosról szólt, városzerte élénk feltűnést keltett. Hogy mennyire igazunk

volt, annak bizonyossága az alábbi levél, a melyet a kiváló városi dalárda intézett hozzánk. A levél a következő:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Miután meggyőződünk arról, hogy a Debreczeni Független Ujság június 21. számában, Hitesi Lajosról, a Zenedénél el nem takarható érdemeket szerzett művésztől írva van, mind igazak:

elfordulva a Zenede vezetőségének érzéketlenségétől, a Hitesi Lajos művészi érdemeinek sulya alatt s az érző lelkű emberekhez — a lehetőségig méltó módon — Hitesi Lajosnak, ez agg művésznak „jubileuma megváltása” czímen a gyűjtést 100, egyszáz koronával ezennel megkezdjük.

Es midőn a magunk szegénységéhez képest, ez aránylag igen nagy összeggel, az emberbaráti érelemmel megállított tetteknek újmutatással szolgálunk, hisszük, mert szeretjük hinni, reméljük, mert reménységünknek indokolt alapja van, hogy a dúsgazdagok — különösen kik Hitesi Lajosnak művészetéből tudást és művészetet merítettek, nemcsak hogy el nem zárkóznak a Hitesi Lajos körülményeihez most oly igen illő jubileum költségeinek fedezésétől, hanem átveszik tőlünk a vezető szerepet és vagyonukhoz és emberbaráti jó érzésükhöz illő módon juttatják kifejezésre cselekvő szándékukat s a nemes lelkeket hasonló tettekre sarkaló megkönyékezéssel is közben járnak, hogy ama fehérhaju agastyán hátralevő napjai megédesíttessenek.

Debreczen, 1906. jun. 21.

A Debreczeni Városi Dalegylet.

Itt említjük meg, hogy Márk Endre ügyvédi kamarai elnök 50 koronával járult hozzá a Hitesi jubileum megváltásához. Eddig adakoztak:

A városi dalárda	100 korona.
A Debreczeni Füg. Ujság	30 „
Márk Endre	25 „
Schmiedt Soma	5 „

Adakozásokat elfogad a Debreczeni Független Ujság szerkesztősége.

— A debreceni diákkongresszus.

A ma délelőtt tartandó orsz. diákkongresszusra tegnap délelőtt érkeztek a budapesti tud. műegyetem, állatorvosi akadémia, a kolozsvári egyetem, az egri, máramaroszigeti, eperjesi, sárospataki, kecskeméti és a nagyváradai akadémiák kiküldöttei. A kongresszusra üdvözlő táviratot küldött a zágrábi egyetem és részvételét bejelentette a pozsonyi s az ország többi jogakadémái is. Meleg táviratban fejezték ki üdvözlőiket a kath. papnövelde növendékei is. Összesen mintegy 30 kiküldött érkezett meg. A krakkói lengyel kongresszus megbízásából érkeztek meg, hogy a budapesti egyetemi ifjak krakkói látogatását viszonzják, hogy a mai kongresszust tanulmányozzák és itt szerzett tapasztalataikat otthon értékesítsék, Wladomir Sztaniszlav, a lengyel ifjúsági egyesületek (Abrivó) központi elnöke és Bátor Boleszlav, a lemergi egyetemi kör elnöke. Az akadémia ifjúsága nagy lelkesedéssel fogadta az érkezőket, és velük a Csokonai és Szabadság szoborhoz vonultak. A hol a Hymnus és Kossuth néma eléneklése után Ubrich Hugó a budapesti műegyetem és Zsitvay Tibor a budapesti tudomány egyetem nevében koszorút helyeztek a szoborra. Délután 5 órakor elnöki értekezletre gyűltek össze a kongr. kiküldöttek a hol a megbízó levelek megvizsgálása után megállapították a mai nap programját, választottak egy 5 tagú bizottságot, Ubrich Hugó, Melha Armond, Zsitvay Tibor, H. Kis Pál és 1 előadót, hogy a kongresszusi tervezeteket előké-

szítsék. Nagy lelkesedéssel elfogadta az értekezlet Melha Armond azon indítványát, hogy az ifjúság legnagyobb erővel tiltakozzon az ellen, hogy bármi tekintetben korlátozva legyen gyülekezési és szólás-szabadsági joga. A kiket a kongresszus tagja közül bármely hatóság részéről terrorizmus érne, avagy jogai gyakorlásában korlátoztatna, azt a kongresszus pártfogásába veszi. Este a Dobos pavillonba ismerkedési estélyre gyűlt az ifjúság, hol számos hazafias felkőszöntő mellett késő éjjeli órákig együtt maradtak.

— Beteg törvényszéki bíró.

A debreczeni törvényszék bírói karának egyik tagja, Kerekes János mint sajnálattal értesülünk súlyosan megbetegedett. Kerekes bíró, a ki a Sívágó ügy 15 napi tárgyalását oly körültekintéssel végezte — ujabban ismét elővette csúszos betegsége. Állapota kissé súlyos, midazonáltal orvosai biznak abban, hogy rövid idő múlva felgyógyul.

— Az ügyészség és az arató

sztrájk. Az arató sztrájk megállítására tett ma intézkedést a debreceni kir. ügyészség. Miután kétség van arra, hogy Hajdúmegyében több helyen ki fog útni az arató-sztrájk, átiratot intézett a debreceni csendőrszárny kerülethez, melyben utasítja a csendőrséget, hogy ha a sztrájk folyamán büntető törvénykönyvbe ütköző zavargások fordulnak elő, úgy arról azonnal táviratilag tegyenek jelentést.

— Egy városi tisztviselő

halála. Mihalovits Gyula Debreczen városi házi pénztári tiszt, ma Budapesten 36 éves korában elhalt. Az elhunyt évek óta súlyos betegen feküdt egy fővárosi szanatoriumban, míg végre megváltotta a halál szenvedéseitől. Az elhunytban Mihalovits Jenő gyógyszerész öccsét gyászolja.

— Idegen diákok a Hortobágyon.

A diákszövetség megalakítására Debreczenbe sereglett diákok nevében H. Kiss Pál jogász elnök ma kérvényt adott be a tanácsnak, hogy a Hortobágy pusztára tervezendő kirándulást anyagilag segítse elő. A tanács a kérelem ügyét ma tárgyalta. Kissebb összegű segélytől nem zárkózott el a tanács, de azt kimondta, hogy a kirándulást nem rendezi.

— Árvaügyi ülés. Az ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága tegnap délután ülést tartott. Az ülésen folyó ügyeket intézték el.

— A mentőegyesület népmulatsága.

Tagadhatatlan, hogy Debreczen uritársadalmá nagylelkűségéről tett bizonyosságot akkor, amidőn a mentő egyesület megszervezéséhez erkölcsi és anyagi erejével hozzájárul. A mentőegyesület saját pénztára javára népnepélyt rendez. E népnepély júli. 15-én lesz és az előkészítő bizottság naponként összeül, hogy program számait minél nagyobb izléssel állítsa össze. Az erdőt az ünnepély napján elzárják a forgalom elől és csak belépti jegyekkel lehet bejutni. A nagyerdő előtt diadal kapu lesz felállítva. A főutakon tréfas felvonulások lesznek. Külön sör, bor pavillon, fonatos sátor állítanak fel. Építenek nyílt színpadot, bemutatnak eleven ujságot stb. Lessz gyermek szépség verseny, konfetti és szerpentin csata, este tűzijáték, hangverseny, vacsora és tánc. A mentő egyesület népnepélye egész érdekesnek ígérkezik és tekintve a humánus célt előreláthatólag jól is fog sikerülni.

— Záróra mozgalom. A debreceni kereskedőségek újabb mozgalmat indítottak a teljes vasárnapi munkaszünet ügyében. A mozgalom célja a záróra szabályozása. A kereskedőségek az egész országban még tavaly megindították a vasárnapi munkaszünetre és a záróra szabályozására vonatkozó mozgalmukat, de akkor eredménytelen volt a fáradozásuk. Most, hogy a budapesti és a kolozsvári kereskedelmi alkalmazottak újból felvetették az eszmét a debreczeni kereskedelmi alkalmazottak is veszedelmes memorandumot nyújtottak át minden kereskedőnek, melyben a vasárnapi munkaszünetet és a záróra szabályozását kérik.

— Érettségi vizsgálat a kereskedelmi iskolában. A felső kereskedelmi iskolában tegnap hirdették ki a napokban megtartott érettségi vizsgálat eredményét. E szerint 31 érettségiző közül jelesül levizsgázott kettő, jól érett 7, egyszerűen 15. Pótló vizsgálatra 6, egy évre pedig egy utasított.

— Lukács Juliska 200 koronája.

Az elmúlt szini évad utolján történt, hogy Lukács Juliska a társulat drámai hősnője egy ismeretlen tisztelőjétől 200 koronát kapott Lukács Juliska a 200 koronát Kovács József polgármesternél helyezte letétbe s felhívta az adakozót, hogy 30 napon belül vegye át. Miután az ismeretlen tisztelő a határidő alatt nem jelentkezett, Lukács Juliska a pénzt a debreceni mentő egyesületnek adományozta.

— Minden jegy elfogyott.

A szombat esti Fedák előadást megelőzőleg bizonyosan kiteszik a színház pénztárának ablakába ezt a táblát, mert az összes jegyek elfogynak. Jelenleg két három zenekari ülés, karzat, diák és erkély jegy kapható. Szombat reggeltől jegyek a színházi pénztárnál kaphatók. Fedák Sári késő este táviratozott Beregszászról, hogy ma pénteken este fél 11 órakor Szatmár felől érkezik Debreczenbe. A művésznő az Angol Királynőben fog lakni.

— Hamis hír a debreceni csendőrlaktanya építéséről.

A „Debreceni Ujság” mindennap kihalász valamit ebben a melegben, a mivel a jó olvasó közönséget félrevezeti. Csak a napokban mutattunk rá egy véres szenzációjára, a melyről kiderült, hogy néhány nappal előbb az összes helyi lapokban 3 soros rendőri hírben volt megírva. Ma a kitünően értesült lap jelenti, hogy a csendőrség új laktanyát kap s erre a célra a kiküldöttek megegyezésre jutottak. Utána jártunk a dolognak és sikerült megtudnunk, hogy a „szenzáció” építkezésből egy szó sem igaz. Abból a három csendőr kerületi parancsnoksági épületből amelyet az 1905 évi törvény előír, Debreczen tényleg kap egyet. Azonban ehhez Debreczen városának semmi köze, az épületet nem építik, az állam fog gondoskodni annak idején a laktanyáról. A megbízható D. U. tehát ismét arról értesült, a mit mi ez előtt 3 héttel amikor a kormány kiküldötte Debreczenbe járt — már megirtunk.

Eltörött a motor kereke.

A napokban megirtuk, hogy a helyi vasut motorának tengelye eltört. Most ugyanez a sors érte a másik motort is. A nagyerdőről akart visszajönni a motor, a mikor a váltónál nagyot zökkent és a tengelye eltört. Emiatt természetesen forgalom zavar állott be.

— Tolvaj cigányasszony.

Rostás Julia cigányasszony úgy a rendőrségnek mint az ügyészségnek ismert alakja. Most megint olyan büntetést követelt el amiért

hónapokig lakója lesz az ügyészség fogházának. A mult héten ugyanis mikor a lövöldöző Rostás Ferencz cigán: üldözte a rendőrség, a kíváncsi tömegben egy Lénárdné nevű asszonynak bele nyult a zsebébe és a pénztárcát ellopta. Az asszony rögtön észrevette a lopást és bejelentette az esetet a rendőrségen, Panasztétele alkalmával előadta, hogy háta mögött mindig egy cigányasszonyt látott járkálni. A rendőrség ennek alapján megindította a nyomozást és ma elfogta a tettest Rostás Julia személyében. A cigányasszonyt még ma átkísérték az ügyészség fogházába.

— **Az osztálysorsjáték** mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

70.000 koronát nyert: 72768.

20.000 koronát nyert: 108098.

15.000 koronát nyert: 30777.

3000 koronát nyert: 11580.

2000 koronát nyertek: 466 19008 41829.

1000 koronát nyertek: 2886 28589 43227 69643 107878 76653.

500 koronát nyertek: 1535 6685 15985 19847 50199 56540 62845 72537 98803 109494.

— **A debreceni zenede** egyleti helyiségében 1906. évi július hó 24 én, vasárnap vizsgálati hangversenyt rendez. A hangverseny műsora ez: Kreutzer R. „Az Urnak napja ez” előadja a zenede vegyes énekara. Chopin Fr. 43. mű. Tarantelle As dur, előadja Szathmári Erzsébet (Zongora tanszak kiművelési tf. II. o.) Bloch J. 49. mű. Air hongrois, előadja Fábrián Margit (Hegedű tanszak kiművelési tf. II. o.) Liszt F. Rigoletto ábránd, előadja Darvas Alice (Zongora tanszak kiművelési tanf. I. o.) Császár-Huber Ábránd a „Kunok” dalműből, előadja Csanak Mariska és Nagel Zoltán. Liszt F. Polonaise E dur, előadja Poósch Margit. Vieuxtemps H. 38. mű. Ballade et polonaise, előadja Darvas György. Chopin Fr 31. mű. Scherzo. B. moll, előadja Domaniczky Eta. Schubert F. Dal. Davidoff K. Szökőkút, előadja Hajdu István. Schubert F. H. moll Symphonia, előadják Simonffy Ilona. Poosch Margit, Dörre Ilona és Domaniczky Eta. A hangverseny 7 órakor veszi kezdetét.

— **A debreceni tornaegyesület** 1906. évi június hó 24-én (vasárnap) délután 3 órakor a Bika-szálló földszinti éttermében tartandó rendes évi közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Jelentés az elmúlt évről. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. Indítvány tiszteleti tag választása ügyében. 4. Indítvány az egylet belső életének ujjaszervezése ügyében. 5. Tisztujítás.

— **A Pinczér betegsegélyező pénztár** holnap péntek délután saját helyiségében igazgatósági ülést tart. Az elnökség ez uton is kéri az igazgatósági tagokat, hogy az ülésen, tekintve a tárgyalandó ügyek fontosságát, minél számosabban jelenjenek meg.

— **Emlékalbum.** Szojka Gyula igazgató emlék albuma, a mely a kereskedő társulat, tanári kar és növendékei arczképét tartalmazza, pár napig látható Aszmann Ferencz uri és nőidivat üzlete kirakatában (Városházzal szemben.) Az albumot Dávidházi Kálmán tervezte és készítette.

— **Meghaltak.** Tegnap e következőket jelentették be: Zsupos Imre ev. ref. 20 hónapos. Kovács Erzsébet ev. ref. 2 éves. Kinpán István gör. kath. 20 éves. Péntek Sándor ev. ref. 4 hónapos. Marjalaky Elek ev. ref. 45 éves. Kálmán András ev. ref. 70 éves. özv. Princz Jakabné izr. 70 éves.

— **A fővárosi orfeum társulat** tegnap tartotta az Április 1. című bohózat előadását. A bohózatot az orfeum igazgatója Fenyő Sándor írta. A szerző nem ismeretlen előttünk s csak természetesnek találjuk, hogy a közönség többször megtapsolta a szereplőket. Ma a bohózatot megismételik.

— **Egy fácsán** találtatott a Morgó-utca 21. számú ház udvarán. Igazolt tulajdonosa ott átvetheti.

— **Érdekes** sok mindenféle olajfestményeket sikerült nagy mennyiségben igen jutányos árban megszerezni. A több ezernyi kézzel festett kép állandó képiállásunkban ingyen megtekinthető. 80 ctm. magas és 48 ctm. szélességben darabonként potom 5 frtért mahagóni, vagy arany keretben nálunk, míg a készlet tart beszerezhető. Bilkei és Radovánovics Piacz-utca 59.

x Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám

— **Modern szálloda Debreczenben.** Örökös volt a panasz, hogy a debreczeni szállodák képtelenek voltak a nap-nap mellett növekedő idegen forgalomnak megfelelni. E bajon vélt segíteni Márkus Jenő az előnyösen ismert Dréher sörszarnok és Központi szálló tulajdonosa. A Piac-utca 47. számú ház emeletét hozzácsatolta a már meglévő szállodához. A szomszédos házat a modern kor igényeinek megfelelően szobákká alakította át s minden elképzelhető kényelemmel, pazar fényvel rendezte be. A központi szálló jelenleg 36 szobából áll.

— **„Hajdumegyei népbank”** Piacz-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, heti 50 filléres befizetésre 100 korona kölcsönt folyósít, mely után külön kamatot nem kell fizetni.

x Fésűk, kefék, illatszerek és szappanok valamint mindenféle pipere kellékek a legolcsóbbak Mentze áruházában Kossuth-utca 4. szám alatt.

TAVIRATOK.

Pótválasztások.

Pécs, jun. 21. Itt ma volt a pótválasztás. Két függetlenségi jelölt Reininger Ferencz és Hamerli Imre küzdöttek a mandátumért. A választásból 235 szótöbbséggel Reininger került ki győztesen.

Nagyvárad, jun. 21. A mai választáson Szokoly Tamás függetlenségi és Radó Ignácz pártonkívüli állottak szemben egymással. Szokoly Tamást 978 szótöbbséggel képviselővé választották.

Barabás mandátuma.

Budapest, jun. 21. Barabás Béla mandátuma ügyében még nincs határozat. Barabás a VII. kerület függetlenségi körében szombaton mondja meg, hogy megtartja-e mandátumát. Eötvös Károly, a kinek nevét a jelöltséggel kapcsolatba hozták kijelentette, hogy nem vállal mandátumot az Erzsébet városban.

Feljelentés Achim képviselő ellen.

Békéscsaba, jun. 21. Kliment Pál földbirtkos Achim András orsz.

képviselő ellen feljelentést adott be, mert az arató munkásokat sztrájkolásra bujtogatta.

A ref. zsinat törvénye.

Budapest, jun. 21. A ref. zsinat ma tartotta utolsó ülését, a melyen az elkészített törvénytervezetnek ő felségehez való felküldését határozták el szentesítés céljából.

Bizalmatlanság a delegátusoknak.

Budapest, jun. 21. A függetlenségi pártban mozgalom indult meg, hogy a képviselőház azon delegátusoknak, a kik a nemzeti politikától eltérően viselkedtek Bécsben, bizalmatlanságot szavazzon.

Polonyi betegsége.

Budapest, jun. 21. Polonyi Géza igazságügyi miniszter állapota válságosra fordult. Orvosai eltiltották mindennemű munkától.

A delegációk.

Bécs, jun. 21. A magyar delegátusok ma végleg befejezték a hadügyi és külügyi költségvetés vitáját. A költségvetéseket elfogadták. Az osztrák delegáció ülésen Goluchovszky egy interpellációra kijelentette, hogy a magyar delegátusok támadásával szemben másként, mint a hogy cselekedett nem viselkedhetett. Az osztrák delegátusok Magyarország ellen heves támadást intéztek.

Főispáni kinevezések.

Budapest, jun. 21. Kállay Zoltán hevesmegyei főispánt a király általól felmentette és helyébe Kállay Ubul csikmegyei főispánt nevezte ki. Ő felsége kinevezte továbbá Szederkényi Nándort hevesmegyei, Bornemiszsza Lipótot hunyadmegyei, Kabdebo Gergely Temesmegye és Temesvár város főispánjává,

Apponyi a királynál.

Bécs, jun. 21. Apponyi Albert gróf ma a királynak referált, Ő Felsége az előterjesztéseket jóváhagyta.

Vizbefult honvédtiszt.

Körmend, jun. 21. Ma négy csolnakázó tiszt belefordult a vízbe, három közzülök kimenekült, de Relinger János honvéd hadnagy nyomtalanul eltűnt, holttestét késő estig nem tudták kifogni.

Törvénykezés.

Tolvaj ügynök. Lopás miatt állott tegnap a törvényszék előtt Bernáth Simon. A mult év október havában ugyanis

Bernáth Simon egy izben 200 koronát, másizben pedig 2200 koronát vett fel Polacsek Zsigmond budapesti kereskedőtől, hogy azon almát vásárol és azt Budapestre szállíttatja. Bernáth a kapott pénzen vett is almát egyik közeli faluban, de nem Budapestre, hanem Debreczenbe szállíttatta és eladta. Polacsek ezt megtudva feljelentette lopásért a tolvaj ügynököt. A vádlat nem tagadta ezen tettét. Nagy szegénységére hivatkozott. A bíróság nem fogadta el a vádlott védekezéséért s Bernáthot lopásért 8 havi fogházra és az ellopott pénz megtérítésére ítélte. Bernáth az ítélet ellen felebbezett.

Kuruc legények. Verekedésükről messze földön híresek a sámsoni legények. Tegnap is két sámsoni legény állott a bíróság előtt súlyos testi sértés miatt. — A múlt év decemberében Sámsonban Csire Sándor és Solyom István összeszólkóztak Solyom Sándorral és azt úgy elpáholták, hogy hetekig nyomta az ágyat. — A mai főtárgyaláson a törvényszék a vádlottakat bűnösnek mondta ki s ezért Sándor Lászlót 4 havi, Csire Sándort pedig 3 havi fegyházra ítélte. — Három havi fogházra ítélték Sós Lőrinc fiatal legényt a miert a múlt év szeptemberében Bence Jánost úgy megverte, hogy a verekedésből kifolyólag 20 napon tul gyógyultak meg sérülései. Soós az ítéletet megfelebbezte.

Közgazdaság.

Terményfőzde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1906 június 25.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készárú esendes, határidők állandók.

1906. októberi buza	7 84 - 85
1906. áprilisi buza	803. - 84
májusi buza	—
októberi rozs	6.58 - 59
1906. áprilisi rozs	—
októberi zab	6.75. -76
áprilisi zab	—
1906. májusi zab	—
1907. májusi teng-ri	5.76. -79
1906. júliusi	6.47. -48
1906. aug.	—
szeptemberi	6 59. -60
1906. augusztusi repcze	14 60. -70

Legjobb bajuszodró a híres
DEBRECZENI

„GZIVIS“ bajuszpedró

mely nem tőp, de jól összetartja és nőtteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz DEBRECZENBEN.

Egy lisztárusító Ruzicska Gyula

férfi, vagy nő, óvadékal azonnali belépésre kerestetik.

Czim: Csokonai malom.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye.

Kész fehéreneműk,

vászon, chiffon,

paplan, matracz.

Fürdő cikkek

óriási raktára.

Tenyésztojás

fajtiszta Plymouth-Rock egészen friss darabja 50 fillér. Kapható

EHRENTHEIL MARGIT

baromfiudvar,

BUDAPEST, III. Repkény-utca 20. sz.

Meghívás.

A Debreczen-h.-nánási h. é. vasút részvénytársaság

1906. évi június hó 29-én, d. e. 9 órakor Debreczenben,
a városháza nagytanácstermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a részvényesek az alapszabályok 15. és 18. §-aira való figyelemzetéssel s annak felemlítése mellett, hogy a részvények Debreczenben a Debreczeni Első Takarékpénztárnál, Budapesten a Wiener Bankverein magyarországi fióktelepénél (V., Nádor-utca 4.), Bécsben a Wiener Bankvereinél (I., Herrengasse 8.) tehetők le, — tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
 2. Az 1905. évi zárszámadás előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség feletti intézkedés és a felmentvény megadása.
 3. Megüresedett igazgatósági tagsági helyek betöltése.
 4. A felügyelő bizottság megválasztása.
 5. Az igazgatóság díjainak megállapítása.
- Debreczen, 1906. évi június hó 10-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az évi mérleg és zárszámadás, ugyszintén az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az alapszabályok 17. és a kereskedelmi törvény 198. §§-ai értelmében a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a társaság hivatalos helyiségében közszemlére kitétetnek és a részvényesek rendelkezésére bocsátatnak.

fényképészeti műterme és fényképészeti cikkek kereskedése

Piacz-utca 34. sz.

a főposta tőszomszédságában levő udvarban.

Készít arckép- és csoportkép-felvételeket, kis fényképekről éleinagyságu képek nagyítását, eredeti felvétele vagy már meglevő fényképek után képes levelező lapokat stb. meglepő olcsó árakon.

Mindennemű fényképészeti cikkek gyári áron és

Kodak-cikkek

csak itt kaphatók.

Amatőröknek a műterem és tágas sötét-kamara rendelkezésükre áll.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

Faszén

raktáramat megnagyobbítva áthelyeztem **Hatvan-utca 70. sz.** alá hol úgy faszenet, mint kétszer mosott **Henrik-aknai kovács szenet és**

köszönet

állandóan nagy mennyiségben tartok raktáron és ezáltal olyan szerencsés helyzetben vagyok, hogy nagybecsű vevőimet a legjutányosabb árak mellett, a legpontosabban és leggyorsabban kiszolgálhatom.

Kiváló tisztelettel

Varga Károly.

Telefon 465. szám.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet csatolni.

Utitársnót keres Bécsbe utazásához intelligens helybeli fiatal ember. Indulás okvetlenül f. hó 25-én. Ajánlatok az előzetes találkozáshely megjelölésével „Diskréció” jellegre kéretnek a kiadóra.

Ovadóképes szikvizgyári elárúsító felvétetik Honvéd-utca 16.

Battányi-utca 12. számú ház és a nagyerdő alatt gyönyörű nyaraló teljes berendezéssel vagy anélkül eladó. Értekezhetni az Angol királynőben Kossuth-utca 21.

Harisnya kötéseket és fejeléseket minden színben legfinomabb szintartó D. M. C. pamutból elvállal a legjutányosabban Márton Gyula Bika szálloda mellett.

Rézgálic 3/100 %, Rézkénpor, Bordóipor, Kénmáj permetezéshez, Dr. Aschenbradt-féle Raffia, Azurin knittelfeldi Jutafonal elsőrendű minőségben nagyban és kicsinyben Kontsek Gézánál Debreczen, Főútlelet Kossuth-utca. Fióküzlet Csapó-utca.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Egy jó családból való, 4 középosztályt végzett fiu Aszmann Ferencz férfi és női divatüzletében tanulónak felvétetik.

Két utcai szoba (külön lakosztály) a főtéren közelében augusztus 1-től kereskedelmi irodának kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Csizmadiá tanoncokat napibér mellett szegődtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

1 frt 60 kr. 1000 drb levélboríték cégnyomással Hoffmann és Kronovitznál Piacz utca 49.

Moly-kár elleni megóvás. Nyári megőrzés végett elfogadok prémezett női és férfi ruhadarabokat, valamint értékesebb szőnyegeket is Külön e célra berendezett raktárhelyiség. Gondos kezelés. Tóth Ferencz férfi ruha és szücs áruk raktára Debreczenben.

Egy külön bejárata csinosan butorozott szoba Széchényi-utca 27. szám alatt kiadó.

Rugyanta bélyegzők legolcsóbban megrendelhetők Hoffmann és Kronovitznál, hol óriási választék áll rendelkezésre.

Fehér himzónó a ki évek hosszú során át elsőrendű fővárosi kézimunka üzlet vezetője volt és a legdisztigáltabb izlésű munkákat érti, munkát vállal. Dolgozik házakban is. Címe a kiadóban.

Bor. Saját termésű kitűnő Ezerjő és Risling borok hordószámra eladók Poroszlay Lászlónál Hunyadi-u. 3 sz.

Különbejárata csinosan butorozott szoba kiadó Simonffy-u. 15. sz. a.

Kopirprés igen jókarban olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Kényesebb természetű családi ügyek rendezését, discret családi ügyek lebonyolítását, különél házasságok ügyeinek rendezését kizárólag a Nagy Lajos irodája intézi el és bonyolítja le. Csapó-u. 13. szám. Telefon 335.

Az Alföldi takarékpénztár

DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket Takarékpénztári könyvecskékre és Chequeszámlára.

Kölcsönöket nyújt váltókra, kötelevényekre, és folyószámlákra a legelőnyösebb kamattal mellett.

Törlesztéses kölcsönök földbirtokokra s más ingatlanokra.

Tőzsdei megbízások értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök vállalkozóknak, bérloknak és hivatalnokoknak.

Kölcsönök tőzsdén jegyzett értékpapírokra, záloglevelekre, valamint vidéki pénzüzetek részvényeire.

Értékpapírok, ércpénzek és külföldi bankjegyek beváltása és eladása

Hitelrészes csoportbéli váltók leszámítolása egyetemleges felelősség mellett.

Kölcsönöket ad nyugdíjkepes köztisztviselőknek 10, 15 és 20 évi törlesztésre.

Beraktároz árukat és terményt saját raktáraiba és azokra előlegel is nyújt.

A Magy. kir. szab. osztály sorsjáték 16 elárúsító helye.

Szakértelemmel készített szemüvegek és orrosíptetők rövidlátó, távollátó, gyen-

geláló és operált szemeknek.

Mezei látóövek és turista távosövek legfinomabb akromatikus üvegekkel nagy választékban és legolcsóbban kaphatók

Fischer Jakob látyszerésznél Főter 23. sz. Széchenyi ház.

Világszerte híres a borszéki gyógy-borvíz.

A „**Főkuti**” gyógy-borvíz a legkellemesebb italu, legzénsavasabb üdítő ásványvíz, ugy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „**Kossuth-kuti**” gyógy-borvíz kitűnő összetételű alkalikus vasas savanyúvíz, gazdag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénységre minden neménél, továbbá az angol görvény kóroknál.

A „**Boldizsár-kuti**” gyógy-borvíz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti víz de kitűnő sikerrel használhatik a vese, húgy hólyag és köszvény bántalmak ellen, a légző és emésztőszervek hurutainál vizeleti nehézségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.

Nagy lithium tartalma. Nagyhajtó hatása. Szénsav dús. Csira (bacillus) mentes.

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra, hogy egészsége, ifjui frissége megmaradjon, az jöjjön Borszékra a gép egészségének, ujjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyító tényezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasán fekszik fenyőerdőben). Tiszta, portó, mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforrások. Szénsavval telített hideg lobogó-fürdők kitűnő vasas lápfürdők, melegített szénsavas kádfürdők, hideg vízzel gyógyító intézet, masszázs, villamosítás, tej- és savókúra, terainkúra, Villamvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágosítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmege) Naponta Dédtől—Borszékra kényelmes gyorskocsijárat. Utazás 6 óra. **Automobil járat.**

Kapható Debreczenben: Klein Ignácz fűszernagykereskedő urnál, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben, a vezetesebb szálló-, kávéház- és vendéglőben.

Utolsó-vasut állomás Déda. Posta, távirta és telefon helytlen. Előjegyezhetni: gyorskocsi Déda gyorskocsi állomás. **Automobilra: Igazgatóság Borszék.**

Nyomatot Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

Nincs többé köszvény!

Ha makacs csusz, reuma és mindenféle külső fájdalmaktól szabadulni akar, vegyen egy nagy üveg híres

király-balzsamot,

melynek kiváló gyógyhatását jeles orvosok is elismerték.

1 nagy üveg 2 korona utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.
Arany-egyszarvu gyógyszerész.

Nincs többé csusz!

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törleszté-re.

Nagy választékban kaphatók

Vászon áruk, Férfi és női kész fehérneműek. Menyasszonyi kelengyék. A legszebb ujdonságok nap- és esőernyőkben. Csipkék, szallagok, himűek. Divalos czérna- és selyem női keztyűk Férfi-, női- és gyermek harisnyák. Női csipkegallérok. Férfi és női nyakkendők jutányos szabott árakhoz.

Szabó Lajos fiai

Debreczen,

divat-, vászon- és szőnyeg-áruház.